

РЕШЕНИЕ

№ 27497

гр. София, 08.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 55 състав, в
публично заседание на 23.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диана Стамболова

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **4966** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на „Виртуд“ ЕООД- [населено място], представлявано от управителя Е. Д. К. срещу Решение № 1040-21-181/13.03.2026г. на директора на ТП на НОИ С.-град, с което е оставена без уважение като неоснователна жалба с вх. № 1012-21-399/18.02.2026г. срещу Задължителни предписания № ЗД-1-21-02134084/17.02.2026г., издадени от контролен орган при ТП на НОИ С.-град. Излагат се доводи, че решението и потвърдените с него задължителни предписания са незаконосъобразни, тъй като са издадени при липса на мотиви, при допуснати съществени нарушения на процесуалния закон - неизяснена фактическа обстановка и неправилно приложение на материалния закон. Твърди се, че между дружеството и лицето Х. Н. А. е възникнало и съществувало действително трудово правоотношение, по което същият е полагал реална трудова дейност, като са изпълнени всички изисквания на трудовото и осигурителното законодателство относно сключването, изпълнението и прекратяването на трудовия договор, начисляването и изплащането на трудовото възнаграждение, подаването на данни по чл. 5, ал. 4 от КСО и внасянето на дължимите осигурителни вноски. Поддържа се, че изводът на контролния орган за липса на реално упражнявана трудова дейност се основава единствено на предположения и необосновани съждения, без да е подкрепен с достатъчно доказателства и в противоречие със събраните по преписката документи. Иска се отмяна на оспореното решение и потвърдените с него задължителни предписания.

В съдебно заседание жалбоподателят „Виртуд“ ЕООД, чрез управителя Е. Д. К. поддържа жалбата по изложените в нея съображения.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ С.-град, чрез процесуален представител юрк. В., оспорва жалбата като неоснователна и моли същата да бъде отхвърлена. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София-град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

По повод подадено от Х. Н. А. заявление за отпускане на парично обезщетение за безработица (ПОБ), длъжностното лице по осигуряването в ТП на НОИ – С.-град установило, че след прекратяване на трудовото му правоотношение с осигурител „Колпойнт Ню Юръп“ ЕАД на основание чл. 331 КТ, считано от 01.11.2025г., лицето е назначено от същата дата по трудово правоотношение във „Виртуд“ ЕООД за кратък период от време, след което трудовият договор е прекратен на основание чл. 71, ал. 1 КТ. Последното поражда съмнения у длъжностното лице относно действително възникнало осигурително правоотношение между Х. Н. А. и „Виртуд“ ЕООД, доколкото краткотрайното трудово правоотношение и последващото му прекратяване на основание чл. 71, ал. 1 КТ биха могли да доведат до промяна на основанията за отпускане на обезщетението и съответно до получаване на обезщетение в по-висок размер и за по-дълъг срок.

Във връзка с това, на основание чл. 35 АПК, са събрани доказателства относно действителното упражняване на трудова дейност от лицето. На 06.01.2026г. Х. Н. А. е попълнил декларация, в която посочва, че е работил във „Виртуд“ ЕООД на длъжност „специалист обработка на данни“, с работно място в [населено място], [улица], [жилищен адрес] при работно време от 09:00 до 17:00 часа и основно месечно трудово възнаграждение в размер на 1 800 лева. Като характер на извършваната работа описва анализ, обработка и интерпретация на информация, свързана с дейността на дружеството.

Със заповед на компетентния орган е възложена проверка по разходите на държавното обществено осигуряване на „Виртуд“ ЕООД, приключила с Констативен протокол № КП-5-21-02134169/17.02.2026г. При проверката е установено, че Х. Н. А. е назначен с Трудов договор № 1/01.11.2025г. на длъжност „специалист обработка на данни“, при шестмесечен срок за изпитване. От представените ведомост за работна заплата, фишове за заплати и присъствени форми за месец ноември 2025 г. се установява начислен осигурителен доход в размер на 1 908 лв. за 18 отработени дни и два дни платен годишен отпуск. За лицето са подадени и данни по чл. 5, ал. 4 КСО, съответстващи на счетоводните документи. Трудовото правоотношение е прекратено със заповед от 01.12.2025г. на основание чл. 71, ал. 1 КТ.

В хода на проверката управителят на дружеството Е. Д. К. представя декларация от 22.01.2026г., в която посочва, че Х. Н. А. е бил назначен след проведено събеседване, работил е на адреса на дружеството при работно време от 09:00 до 17:30 часа, срещу основно месечно възнаграждение от 1 800 лева, изплащано в брой, като е изпълнявал дейности по събиране и обработване на данни. Като причина за прекратяване на трудовото правоотношение е посочено, че лицето не е оправдало очакванията на работодателя. Представени са и два електронни файла, съдържащи информация относно проучвания на пазара на недвижими имоти и статистически данни от НСИ.

След анализ на представените документи контролният орган приема, че липсват достатъчно доказателства за реално упражнявана трудова дейност от Х. Н. А. по трудовото правоотношение с „Виртуд“ ЕООД. Констатирано е, че представените файлове не съдържат данни за авторството им, не могат да бъдат свързани по несъмнен начин с извършена от лицето работа и не представляват конкретни резултати от дейността, предвидена в длъжностната му характеристика. Не са представени справки, анализи, доклади или други документи, удостоверяващи изпълнение на възложените трудови функции по обработка и анализ на данни.

При проверката е установено още, че адресът на седалището на дружеството съвпада с адреса на

лицето, тъй като същото ползва под наем помещение в имота на дружеството още от 2021г. Според административния орган това обстоятелство, разгледано заедно с кратката продължителност на трудовото правоотношение, начина на прекратяването му и липсата на убедителни доказателства за реално извършвана работа, подкрепя извода за липса на действително упражнявана трудова дейност.

Въз основа на направените констатации контролният орган е издал Задължителни предписания № ЗД-1-21-02134084/17.02.2026г., с които задължава „Виртуд“ ЕООД да заличи подадените по реда на чл. 5, ал. 4 КСО данни за Х. Н. А. за периода от 01.11.2025г. до 30.11.2025г.

С Решение № 1040-21-181/13.03.2026г. директорът на ТП на НОИ – С.-град е приел, че жалбата на „Виртуд“ ЕООД срещу задължителните предписания е неоснователна и я оставил без уважение. В мотивите си административният орган е приел, че издадените задължителни предписания са постановени от компетентен орган, при спазване на административнопроизводствените правила и в съответствие с материалния закон. Посочил, че събраните в хода на проверката доказателства не установяват по несъмнен начин Х. Н. А. да е упражнявал реално трудова дейност по сключения трудов договор, а представените документи удостоверяват единствено формалното съществуване на трудово правоотношение, но не и възникването на осигурително правоотношение по смисъла на § 1, ал. 1, т. 3 от ДР на КСО и чл. 10, ал. 1 КСО. Решаващият орган е приел, че липсват обективни доказателства за изпълнение на възложените трудови функции, като представените файлове не доказват авторството им, нито извършването на конкретна работа от лицето. Отчел още кратката продължителност на трудовото правоотношение, прекратяването му в срока за изпитване, съпадението между адреса на работодателя и адреса на лицето, както и обстоятелството, че непосредствено преди назначаването трудовото правоотношение на лицето с предходния работодател е било прекратено по реда на чл. 331 от КТ, което е пораждало съмнения, че сключването на трудовия договор с „Виртуд“ ЕООД е имало за цел промяна на основанието за отпускане на парично обезщетение за безработица. Поради това директорът е приел, че Х. Н. А. не притежава качеството на осигурено лице по смисъла на КСО за процесния период, поради което подадените от дружеството данни по чл. 5, ал. 4 от КСО подлежат на заличаване, а задължителните предписания са законосъобразни.

Въз основа на така установената фактическа обстановка, съдът направи следните правни изводи: Жалбата е депозирана в срок, от надлежна страна и същата е процесуално допустима.

Разгледана по същество е неоснователна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби по издаването му, както и съобразен ли е актът с целта на закона.

Решението на директора на ТП на НОИ-С. град е издадено от компетентен орган при осъществяване на административния контрол за законосъобразност на издадени по реда на чл. 108, ал. 1, т. 3 от КСО задължителни предписания, в кръга на правомощията му, възложени с чл. 117, ал. 1, т. 3 от КСО, който определя, че пред ръководителя на съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт се подават жалби срещу задължителни предписания на контролните органи по чл. 108, ал. 1, т. 3. От представената Заповед № 1712/17.08.2015г. се установява материалната компетентност на издателя на оспореното решение. Решението е постановено в предвидената от закона писмена форма и е надлежно мотивирано, като са посочени фактическите и правни основания за постановяването му в контролното производство, както и съображенията на директора на ТП на НОИ – С.-град, въз основа на които

жалбата срещу Задължителни предписания № ЗД-1-21-02134084/17.02.2026г., издадени от контролен орган при ТП на НОИ – С.-град, е оставена без уважение като неоснователна. На основание чл. 97, ал. 1, изр. второ от АПК, мотивите на обжалваното решение в контролното производство допълват мотивите на задължителните предписания по чл. 117, ал. 1, т. 3 от КСО. Не се констатира съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

При преценката за законосъобразност на административния акт съдът счита, че решението и потвърдените с него задължителни предписания са издадени при спазване на материалноправните разпоредби и при съобразяване с целта на закона.

Правомощията на контролните органи по чл. 107 от КСО са регламентирани в чл. 108, ал. 1 от КСО, като на основание т. 3 от същата разпоредба им е възложено да дават задължителни предписания за спазване на разпоредбите на държавното обществено осигуряване и дейността, възложена на Националния осигурителен институт.

Осъществяваният контрол по разходите на ДОО е последващ и се извършва по реда на Инструкция № 1 от 03.04.2015 г. за реда и начина за осъществяване на контролно-ревизионна дейност на контролните органи на Националния осигурителен институт, чрез извършване на проверки и ревизии при осигурителите, като за целта контролните органи изискват необходимите документи, сведения, справки, декларации, обяснения и носители на информация, свързани със спазване на осигурителното законодателство и нормативните актове.

По делото не е спорно, че между „Виртуд“ ЕООД и Х. Н. А. е съществувало формално оформено трудово правоотношение, възникнало въз основа на Трудов договор № 1/01.11.2025г., по силата на който лицето е назначено на длъжност „специалист обработка на данни“, при уговорен срок за изпитване.

Спорът по делото е относно това дали за периода от 01.11.2025г. до 30.11.2025г. Х. Н. А. реално е упражнявал трудова дейност по смисъла на трудовото и осигурителното законодателство, съответстваща на заеманата длъжност и на основанията, за което дружеството е подавало данни по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО.

Установява се, че след прекратяване на трудовото правоотношение на лицето с предходния му работодател „Колпойнт Ню Юръп“ ЕАД на основание чл. 331 от КТ, считано от 01.11.2025г., същото е започнало работа във „Виртуд“ ЕООД, като трудовото правоотношение е прекратено кратко време след това на основание чл. 71, ал. 1 от КТ.

Безспорно е, че работодателят е изпълнил формалните изисквания, свързани със сключването на трудовия договор, подаването на уведомление по чл. 62 от КТ, начисляването на трудово възнаграждение, оформянето на ведомости за заплати и подаването на данни по чл. 5, ал. 4 от КСО. Тези обстоятелства обаче сами по себе си не доказват възникване на осигурително правоотношение.

Съгласно чл. 10, ал. 1 от КСО осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 от КСО, за която са внесени или са дължими осигурителни вноски, и продължава до прекратяването ѝ. С § 1, ал. 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби на КСО е въведена легалната дефиниция на понятието „осигурено лице“ – физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1 от КСО, и за което са внесени или дължими осигурителни вноски.

Следователно, за да бъде едно лице осигурено по смисъла на КСО, не е достатъчно единствено наличието на сключен трудов договор и подадени осигурителни данни. Необходимо е да е налице реално упражнявана трудова дейност, за която възниква задължението за обществено осигуряване. Наличието на трудово правоотношение и осигурително правоотношение не са идентични правни категории. Трудовият договор създава облигационна връзка между

работодателя и работника, но осигурителните права възникват само при реално изпълнение на трудова дейност по смисъла на КСО. Наличието на трудов договор, подадено уведомление за сключването му и декларираните осигурителни данни не са достатъчни за възникване на осигурително правоотношение, ако не е доказано реалното упражняване на трудова дейност. В този смисъл е и трайно установената съдебна практика на ВАС /Решение № 1253 от 10.02.2022г. по адм.д.№ 8679/2021г.; Решение № 1446 от 16.02.2022г. по адм.д.№ 9599/2021г.; Решение № 1458 от 16.02.2022г. по адм.д.№ 9309/2021г., Решение № 1592 от 21.02.2022г. по адм.д.№ 8170/2021г.; Решение № 1805 от 24.02.2022г. по адм.д.№ 272/2022г.; Решение № 1865 от 28.02.2022г. по адм.д. № 9305/2021г. и др./.

В конкретния случай от събраните по делото доказателства не се установява по несъмнен начин Х. Н. А. да е извършвал реална трудова дейност по трудовото правоотношение с „Виртуд“ ЕООД през процесния период.

Представените трудов договор, уведомление по чл. 62 КТ, ведомост за работна заплата, фиш за работна заплата, присъствена форма, счетоводни документи, както и подадените декларации образец № 1 и образец № 6, удостоверяват единствено изпълнението на законовите задължения на работодателя по оформяне и отчитане на трудовото правоотношение. Посочените документи обаче не представляват преки доказателства за фактическото осъществяване на трудова дейност. Те удостоверяват извършването на съответните счетоводни и административни действия, но не установяват сами по себе си, че работникът действително е престирирал труд в изпълнение на възложените му трудови функции.

Неоснователно е възражението на жалбоподателя, че наличието на надлежно оформени документи по трудовото правоотношение е достатъчно да се приеме, че лицето е упражнявало трудова дейност. Именно реалното предоставяне на работна сила представлява юридическият факт, пораждащ осигурителното правоотношение, поради което при наличие на спор относно действителното упражняване на труд същото следва да бъде установено с обективни доказателства.

Не се спори, че лицето е било назначено на длъжност „специалист обработка на данни“. От представената длъжностна характеристика се установява, че в основните му задължения са включени събиране, обработване, анализиране, структуриране и интерпретиране на информация, както и изготвяне на справки, отчети, анализи и други документи, необходими за дейността на работодателя. Предвид естеството на тази длъжност именно резултатите от извършената работа представляват обективен израз на положения труд.

По делото обаче не са представени доказателства, удостоверяващи изпълнението на такива дейности. Липсват анализи, доклади, справки, таблици, работни файлове или други материали, от които да се установява, че Х. Н. А. е извършвал конкретна работа по възложени задачи в рамките на процесния период.

Не променя този извод и изложеното от жалбоподателя, че на служителите са били възлагани конкретни теми за проучване на пазара на недвижими имоти, които той е изпълнявал, отчитайки се непосредствено пред управителя на дружеството. Действително работодателят е посочил редица теми, по които твърди, че служителите е извършвал проучвания, като например тенденции на пазара на недвижими имоти, динамика на цените, инвестиции в недвижими имоти, предпочитания на купувачите, средни пазарни стойности и други. Самото изброяване на възложени задачи обаче не представлява доказателство за тяхното реално изпълнение. По делото липсват доказателства кога и по какъв начин тези

задачи са били възложени, в какъв срок е следвало да бъдат изпълнени, както и какъв е бил конкретният резултат от тяхното изпълнение. Не са представени документи или други доказателства, от които да се установява приемането на извършената работа от работодателя или използването ѝ в дейността на дружеството.

Неоснователно е и възражението, че естеството на заеманата длъжност не е предполагало изготвяне на писмени справки и анализи, а единствено устно докладване пред управителя. Макар законът да не изисква всяка изпълнена трудова задача да бъде материализирана в писмен документ, когато предметът на трудовите функции се състои именно в събиране, обработване, анализиране и систематизиране на информация, както е в настоящия случай, логично е да съществуват обективни резултати от извършената дейност. Липсата на такива доказателства, съчетана с липсата на данни за конкретни възложени и изпълнени задачи, правилно е отчетена от административния орган при формиране на извода, че реалното упражняване на трудова дейност не е установено.

Не може да бъде споделено и възражението на жалбоподателя, че работодателят не е представил всички относими документи с оглед защита на своя търговски интерес. При извършване на контрол по реда на Кодекса за социално осигуряване осигурителят следва да установи фактите, на които основава възраженията си срещу констатациите на контролния орган. Ако определени документи съдържат поверителна информация, това не освобождава страната от задължението да докаже с допустими доказателствени средства реалното упражняване на трудова дейност. Поради това общото позоваване на необходимостта от защита на търговската дейност не може да компенсира липсата на доказателства относно съществуващия за спора факт – действителното полагане на труд.

Жалбоподателят поддържа още, че трудовото възнаграждение е било реално изплатено в брой срещу подпис на работника, поради което не може да се приеме, че трудовото правоотношение е било формално. Настоящият съдебен състав намира, че начинът на изплащане на трудовото възнаграждение не е решаващ за изхода на настоящия спор. Дори да се приеме, че възнаграждението действително е изплатено, това обстоятелство само по себе си не установява реалното упражняване на трудова дейност. Ведомостта за работна заплата и подписът на работника удостоверяват единствено счетоводното оформяне на плащането, но не доказват наличието на фактически положен труд, който е юридическият факт, пораждащ осигурителното правоотношение.

Неоснователно е и възражението, че административният орган е изградил изводите си единствено върху предположения. От съдържанието на административната преписка се установява, че при извършената проверка са били изискани всички относими документи, приети са писмени обяснения и декларации, обсъдени са представените доказателства и едва след цялостната им преценка е формиран

изводът, че не е доказано реалното упражняване на трудова дейност. Настоящият съдебен състав, след самостоятелна преценка на всички събрани по делото доказателства, достига до същия правен извод.

Правилно административният орган е съобразил и останалите обстоятелства по случая – че процесното трудово правоотношение е възникнало непосредствено след прекратяване на предходното трудово правоотношение на лицето, че е продължило един сравнително кратък период от време и е било прекратено в рамките на срока за изпитване. Действително нито едно от тези обстоятелства само по себе си не е достатъчно да обоснове извод за липса на реално положен труд. Разгледани обаче в съвкупност с липсата на убедителни доказателства за извършването на конкретна трудова дейност, те представляват относими факти, които следва да бъдат отчетени при общата оценка на доказателствата по делото.

Съдът намира за необходимо да отбележи, че предмет на настоящото производство не е преценката дали сключеният между страните трудов договор е действителен по смисъла на Кодекса на труда, нито дали работодателят е изпълнил задълженията си по трудовото законодателство. Спорът се свежда единствено до това дали са били налице предпоставките за възникване на осигурително правоотношение по Кодекса за социално осигуряване. Както беше посочено, тези предпоставки не се изчерпват със съществуването на валидно трудово правоотношение, а включват и реалното упражняване на трудова дейност, което в настоящия случай не е доказано по несъмнен начин.

Неоснователно е и позоваването на разпоредбите на чл. 4, чл. 5, чл. 9 и чл. 10 КСО като основание за отмяна на оспореното решение. Действително работодателят е изпълнил задълженията си по подаване на данни и внасяне на осигурителни вноски, но това не освобождава съда от задължението да провери дали е осъществен юридическият факт, пораждащ осигурителното правоотношение. При липсата на доказателства за действително упражнявана трудова дейност не могат да възникнат осигурителни права единствено въз основа на подадени декларации и внесени осигурителни вноски.

Ето защо съдът приема, че правилно контролният орган е достигнал до извода, че за процесния период не е доказано Х. Н. А. да е придобил качеството „осигурено лице“ по смисъла на § 1, ал. 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби на КСО. При липса на реално упражнявана трудова дейност подадените от „Виртуд“ ЕООД данни по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО не отразяват действително възникнало осигурително правоотношение, поради което правилно и законосъобразно са дадени задължителни предписания за тяхното заличаване.

По изложените съображения съдът намира, че оспореното решение е постановено в съответствие с материалния закон и при правилно приложение на относимите разпоредби на Кодекса за социално осигуряване, поради което подадената жалба се явява неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

С оглед изхода на делото, искането на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е основателно и следва да се уважи в размер на 102.26 евро или 200 лева съгласно чл. 78, ал. 8 от ГПК, приложим съгласно чл. 144 от АПК във вр. чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредба за заплащането на правната помощ /обн., ДВ, бр. 5 от 17.01.06г./.

По изложените съображения, Административен съд – София град, III отделение, 55 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „Виртуд“ ЕООД срещу Решение № 1040-21-181/13.03.2026г. на директора на ТП на НОИ С.-град, с което е оставена без уважение като неоснователна жалба с вх. № 1012-21-399/18.02.2026г. срещу Задължителни предписания № ЗД-1-21-02134084/17.02.2026г., издадени от контролен орган при ТП на НОИ С.-град.

ОСЪЖДА „Виртуд“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], [жилищен адрес] представлявано от управителя Е. Д. К. да заплати на ТП на НОИ С. - град съдебни разноски в размер на 102.26 /сто и две евро и 26 евроцента/ евро.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред ВАС в 14-дневен срок от получаването му.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: